

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/224/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113212358
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8113212358.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Petra Straku a JUDr. Martina Kopinu v právnej veci žalobcu: G. P., nar. X.X.XXXX, bytom X., P. X. XX/X, právne zastúpený JUDr. Janou Valachovou, advokátkou so sídlom v Lučenci, M. Rázusa 49, proti žalovanému Y. N., nar. X.X.XXXX, trvale bytom F. A. Q., M. X/X, zastúpený opatrovníkom Elenou Orockou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu Vranov nad Topľou, v konaní o zaplatenie 1 716,75 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 7C/38/2014 - 68 zo dňa 09.10.2014 takto

rozhodol:

Z r u š u j e sa rozsudok vo výroku I. a III. a v rozsahu zrušenia sa vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.716,75 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy 1.575 eur odo dňa 29. januára 2012 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, v prevyšujúcej časti (v časti úrokov z omeškania) návrh zamietol a žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 102,50 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 825,29 eur tieto na účet jeho právneho zástupcu, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Vo svojom rozhodnutí okrem iného uviedol, že dňa 28. januára 2011 bola medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom podpísaná Zmluva o pôžičke. Žalovaný v priebehu konania poprel, že by od žalobcu peniaze prevzal. Svoje rozhodnutie vo vyhovujúcej časti odôvodnil tým, že žalovaný svoje tvrdenia o neprevzatí peňazí nijakým spôsobom nepreukázal a v konaní bol pasívny.

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný opätovne namietajúc, že od žalobcu žiadnu finančnú hotovosť neprijal.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

5. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá.

Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorí z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24. júna 2010, sp. zn. 5Obo/52/2010).

6. Kto a v akom rozsahu dôkazné bremeno má, určujú normy hmotného práva a v zásade ho má ten, v koho záujme je dokazovanie určitej skutočnosti. Dôkazné bremeno primárne leží na žalobcovi, ktorý je povinný už v žalobe označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

7. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov konania. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. Tak napríklad v konaní o zaplatenie dlhu z určitej zmluvy má žalobca (veriteľ) povinnosť bremeno tvrdenia v tom, že so žalovaným (dlžníkom) uzavrel zmluvu, že na jej základe poskytol žalovanému určité plnenie a že žalovaný za toto plnenie neposkytol riadne a včas dohodnutú náhradu (odplatu). Na povinnosť tvrdenia nadväzuje povinnosť označiť dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti; žalobcu zaťažuje dôkazné bremeno preukázať uzavretie zmluvy a poskytnutie plnenia podľa nej. Pokiaľ sú tieto skutočnosti preukázané, žalobca uniesol tak bremeno tvrdenia, ako aj bremeno dôkazu. Žalovaný (dlžník) nie je procesným subjektom, ktorého by sa vyššie spomenuté procesné povinnosti netýkali; pokiaľ sa chce v konaní úspešne brániť, musí tvrdiť, že za poskytnuté plnenie zaplatil a na svoje tvrdenie musí označiť dôkazy. Teória v tejto súvislosti hovorí o tzv. presúvaní dôkazného bremena. Ide tu o rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi účastníkov konania v závislosti na aktuálnom stave (priebehu) konania a na tom, ako právna norma vymedzuje práva a povinnosti účastníkov hmotnoprávneho vzťahu (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 22. 9. 2010, sp. zn. 3 M Cdo 6/2010).

8. Predmetné uznesenie Najvyššieho súdu hovorí o presúvaní dôkazného bremena, čo v podstate znamená to, že ak žalobca splní svoju povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť, je žalovaný povinný, ak chce v spore uspieť, taktiež tvrdiť skutočnosti popierajúce tvrdenia žalobcu a tieto následne preukázať. V zmysle vyššie uvedeného príkladu, ak by žalobca preukázal odovzdanie peňazí žalovanému (napr. písomným potvrdením žalovaného o prevzatí finančnej hotovosti), bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno by prešlo na žalovaného, ktorý ak by tvrdil, že žalovanú sumu žalobcovi vrátil, musel by to preukázať (napr. bankovým výpisom).

9. V danom prípade však k presunutiu dôkazného bremena zo žalobcu na žalovaného nedošlo, pretože žalobca svoje dôkazné bremeno nespĺnil a nepreukázal súdu, že skutočne došlo k odovzdaniu a prevzatí peňazí. Žalobca o tom nepredložil žiaden dôkaz, a nevyplýva to ani zo samotnej zmluvy o pôžičke, nakoľko jej text v bode 5.1 znie: „Veriteľ sa zaväzuje poskytnúť Dlžníkovi celú sumu Pôžičky určenej v bode 3.1 Zmluvy v hotovosti, dňa 28.01.2011 “. Gramatickým výkladom tohto ustanovenia možno dospieť k záveru, že žalobca sa síce zaviazal poskytnúť žalovanému peňažnú sumu, ktorá je predmetom pôžičky, avšak nevyplýva z neho, ani žalobca v priebehu konania nepreukázal, že tento svoj záväzok žalobca aj skutočne splnil.

10. Odvolací súd dodáva, že ak súd prvej inštancie vyhovel žalobe s tým, že žalovaný nepreukázal, že peniaze neprevzal, odvolací súd si nevie predstaviť, ako by sa dalo preukázať niečo čo sa nestalo, resp. niečo, čo neexistuje. Aký dôkaz by mohol mať žalovaný o tom, že nedostal od žalobcu peniaze? Naopak, práve žalobca je ten, koho zaťažuje dôkazné bremeno, kto je povinný preukázať svoje tvrdenia a kto aj môže mať (a mal by mať) existujúci a hmatateľný dôkaz preukazujúci jeho tvrdenia.

11. Odvolací súd týmto nijako nespochybňuje tvrdenia žalobcu o poskytnutí pôžičky, avšak súd nepozná pomery medzi účastníkmi a musí vychádzať z toho, čo bolo preukázané. V tomto prípade bolo súdu len predstreté tvrdenie jednej strany, že peniaze odovzdala a protichodné tvrdenie druhej strany, že peniaze neprevzala. Za situácie, že v konaní nebolo preukázané základné tvrdenie o odovzdaní peňazí, súd prvej inštancie nemal dostatok dôkazov na to, aby mohol vyvodiť záver o poskytnutí pôžičky a vyhovieť žalobe. Za takejto situácie mal súd prvej inštancie vypočuť svedkov, minimálne manželku žalovaného, ktorá podľa tvrdenia žalobcu bola prítomná pri stretnutí v dome žalovaného, na ktorom mali byť odovzdané peniaze. Na pojednávaní dňa 07.07.2014 žalobca uviedol, že sa pokúsi predložiť súdu mailovou komunikáciou medzi ním a žalovaným, k čomu nedošlo a súd prvej inštancie sa touto skutočnosťou ďalej nezaoberal, predloženie tejto komunikácie si opätovne nevyžiadal, ani nezistil od

žalobcu, z akého dôvodu je nepredložil (či je nepredložil preto, že ňou vôbec nedisponuje, resp. z iného dôvodu).

12. Za takejto situácie odvolací súd postupom podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil rozsudok v jeho napadnutej časti a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

13. Úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci bude doplniť dokazovanie výsluchom manželky žalovaného, prípadne aj jeho detí, ktoré taktiež mali byť prítomné v dome žalovaného v čase, keď došlo k odovzdaniu peňazí. Súd prvej inštancie bude dotazovať žalobcu na mailovú komunikáciu medzi ním a žalovaným, ktorú mal súdu predložiť. Dokazovanie vykoná v intenciách vyššie rozoberanej problematiky dôkazného bremena. Všetky vykonané dôkazy riadne vyhodnotí v súlade s ustanovenými požiadavkami na vyhodnocovanie dôkazov, uvedie, z ktorých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa spravoval pri vyhodnocovaní dôkazov a vysporiada sa s argumentmi oboch strán sporu. Súd prvej inštancie svoje závery odôvodní v súlade s ust. § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku, tak, aby jeho rozhodnutie bolo presvedčivé.

14. Odvolací súd považuje ustanovenie opatrovníka žalovanému za nedôvodné, keď predsa žalovaný v čase zisťovania jeho bydliska sa dlhodobo zdržiaval pracovne v Českej republike č. I. 6 spisu a napriek tejto okolnosti súd prvej inštancie mu ustanovil opatrovníka. Odvolací súd ma zato, že v prejednávanej veci neboli splnené podmienky na ustanovenie opatrovníka žalovanému.

15. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).